

POSTANOWIENIE

Dnia 2 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **A.M.**

skazanego z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 2 października 2024 r.

zażalenia skazanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Nowym Sączu

z dnia 1 sierpnia 2024 r., sygn. akt II Ka 436/23,

w przedmiocie odmowy uwzględnienia wniosku o przywrócenie terminu do złożenia

wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w

Nowym Sączu z dnia 15 lutego 2024 r., sygn. akt II Ka 436/23

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 kwietnia 2023 r., sygn. akt II K 1289/21, Sąd Rejonowy w Nowym Sączu uznał oskarżonego A.M. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia, tj. przestępstwa z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to wymierzył mu karę 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności, a ponadto orzekł wobec niego nawiązkę w kwocie 12.000 zł na rzecz pokrzywdzonego-oskarżyciela posiłkowego W.C., a także rozstrzygnął o kosztach sądowych (k. 340 akt sprawy sygn. II K 1289/21).

Na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego, jego obrońcę i pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego, Sąd Okręgowy w Nowym Sączu wyrokiem z dnia 15 lutego 2024 r., sygn. akt II Ka 436/23 zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że orzeczoną wobec oskarżonego karę pozbawienia wolności obniżył do 1 roku i 6 miesięcy, a nawiązkę podwyższył do kwoty 25.000 zł zaś w pozostałym zakresie wyrok utrzymał w mocy (k. 434 akt sprawy II K 1289/21).

W dniu 15 kwietnia 2024 r. skazany nadał w urzędzie pocztowym kasację (k. 471-472), jednak wobec nie złożenia uprzednio wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego w myśl art. 524 § 1 zd. 1 k.p.k., zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 29 kwietnia 2024 r. odmówiono jej przyjęcia (k. 475 akt sprawy II K 1289/21).

W dniu 17 czerwca 2024 r. do Sądu Okręgowego w Nowym Sączu wpłynął wniosek skazanego z dnia 7 czerwca 2024 r. (przekazany Administracji Zakładu Karnego W. w dniu 12 czerwca 2024 r. k. 489) o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 15 lutego 2024 r. wraz z jego dopełnieniem, tj. wnioskiem o dokonanie ww. czynności procesowych. W uzasadnieniu wniosku skazany wskazał, że w dniu 15 maja 2024 r. udał się na Komisariat Policji w S., gdzie został zatrzymany do przedmiotowej sprawy i przez to zatrzymanie, dopiero w dniu 7 czerwca 2024 r. zdobył znaczki i sygnaturę akt, aby napisać niniejszy wniosek (k. 488-489 akt sprawy II K 1289/21).

Postanowieniem z dnia 1 sierpnia 2024 r. Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, na podstawie art. 126 § 1 k.p.k., nie uwzględnił wniosku A.M. o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 15 lutego 2024 r., sygn. akt II Ka 436/23, z uwagi na sprzeczność wskazanych przez skazanego okoliczności uzasadniających przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku z rzeczywistym stanem faktycznym w sprawie (k. 491-492 akt sprawy II K 1289/21, k. 5-6).

Na powyższe postanowienie zażalenie złożył skazany. Nie sformułował żadnych zarzutów, a jedynie szeroko przedstawił „całą swoją sytuację” faktyczną i

prawną, wskazując na brak zrozumienia przez sąd jego sytuacji i powodów postępowania. Jednocześnie przyznał, że nie dochował terminu do wniesienia kasacji, a także nie stawiał się na terminy rozpraw, co uznał za swój błąd. W konkluzji skazany wniósł o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji, kasacji oraz „zawieszenie wykonania [...] kary w/w sprawie do czasu rozpatrzenia kasacji”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

W tym miejscu przypomnieć należy, że zgodnie z art. 422 § 1 k.p.k., w terminie zawitym 7 dni od daty ogłoszenia wyroku, strona może złożyć wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku. Jeżeli natomiast niedotrzymanie terminu zawitego nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych, w zawitym terminie 7 dni od daty ustania przeszkody strona może złożyć wniosek o przywrócenie terminu, dopełniając jednocześnie czynności, która miała być w terminie wykonana (art. 126 § 1 k.p.k.). Warunkiem merytorycznym uwzględnienia wniosku o przywrócenie terminu jest więc wykazanie przez stronę, że uchybienie terminowi, o jakim mowa w art. 422 § 1 k.p.k., nastąpiło z powodu okoliczności, na które nie miała wpływu, a które zarazem uniemożliwiły dokonanie wymaganej przez prawo czynności we właściwym czasie.

Jak prawidłowo dostrzegł Sąd Okręgowy w Nowym Sączu skazany nie sprostął powyższemu zdaniu, skoro niedotrzymanie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego tłumaczył głównie brakiem wiedzy o wydaniu wyroku oraz brakiem środków finansowych na pokrycie stosownych opłat pocztowych (znaków pocztowych). Taka argumentacja nie przekonuje, gdyż nie wskazuje, że do uchybienia terminu doszło z przyczyny niezależnej od skazanego. Po pierwsze, skazany w toku postępowania odwoławczego miał obrońcę z urzędu (adw. P.P.), która reprezentowała A.M. na wyznaczonych terminach rozprawy apelacyjnej, tj. w dniu 27 września 2023 r. (k. 399) i w dniu 1 lutego 2024 r. (k. 432), a także w dniu ogłoszenia wyroku 15 lutego 2024 r. (k. 433). Wprawdzie skazany nie brał udziału w ww. rozprawach, nie był też obecny na publikacji orzeczenia, jednak nie był wówczas pozbawiony wolności (elektroniczne potwierdzenia odbioru: k. 397 i k. 429, wydruk z systemu NOE-SAD k. 490) ani prawidłowej reprezentacji, co jednocześnie pozwala na przyjęcie, że

dysponował on należyłą informacją o ostatecznym wyniku postępowania odwoławczego (wyroku) i ustawowym, zawitym 7-dniowym terminie do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku liczonym od daty ogłoszenia wyroku, tj. od 15 lutego 2024 r. (do 22 lutego 2024 r.). Tymczasem skazany uczynił to dopiero w dniu 12 czerwca 2024 r., czyli ze znacznym, kilkumiesięcznym, naruszeniem wskazanego terminu.

Wskazane powyżej założenie potwierdza zresztą sam skazany w uzasadnieniu zażalenia, w którym podaje, że cyt.: „[z]araz po skazaniu odbyłem rozmowę telefoniczną z panią mecenas, obrońcą z urzędu do w/w sprawy oraz zadzwoniłem do prokuratora K.P. Oboje zapewnili mnie, że ten wyrok gwarantuje mi możliwość odbycia kary na tzw. dozór elektroniczny”. Po drugie zauważyć należy, że już 15 kwietnia 2024 r. przebywając na wolności skazany nadał w urzędzie pocztowym kasację od przedmiotowego wyroku, zatem już tego dnia - a nie w dniu zatrzymania do sprawy na Komisariacie Policji w S. (15 maja 2024 r.), jak podał we wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 15 lutego 2024 r. - wiedział o wydaniu wyroku. Po trzecie, przywrócenia terminu nie uzasadnia okoliczność związana z brakiem środków finansowych na zakup znaków pocztowych, skoro skazany już miesiąc wcześniej dysponował nimi składając za pośrednictwem urzędu pocztowego osobistą kasację. Nie jest nią również szeroko przedstawiana w zażaleniu sytuacja faktyczna i prawna skazanego, będąca w istocie tłumaczeniem dokonywanych przez skazanego wyborów życiowych (m. in. współpracy z organami ścigania), krytyką zachowania pokrzywdzonego W.C. w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w okresie poprzedzającym dzień inkryminowanego zdarzenia i w okresie późniejszym czy niezadowoleniem z czynności procesowych podejmowanych przez sądy (pierwszej i drugiej instancji) w N. oraz organ ścigania (prokuratora) i organ ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego (Policję), a jako taka nie mająca żadnego znaczenia w rozpoznawanej sprawie.

W związku z powyżej naświetlonymi zaszłościami faktycznymi należało uznać, że wskazane przez skazanego w zażaleniu okoliczności nie należą w ogóle do przesłanek stosowania art. 126 k.p.k. Zważyć należy, że termin, o którym mowa

w art. 422 § 1 k.p.k., jest terminem zawitym, co oznacza, że wniosek złożony po jego upływie jest zawsze bezskuteczny (art. 122 § 1 k.p.k.). W tym stanie rzeczy należało uznać, że podniesione w zażaleniu okoliczności nie wskazują, by spełniona została przesłanka z art. 126 k.p.k. i z tego powodu zaskarżone postanowienie należało utrzymać w mocy.

Kierując się powyższym Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

[ms]